

Številka: 35106-0787-10/2025

Datum: 25.09.2025

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo Občine Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina (v nadaljevanju: investitorica), ki jo zastopa Ravnika Potokar arhitekturni biro d.o.o., Gregorčičeva 9, 1000 Ljubljana v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina (v nadaljevanju: investitorica) mora za ureditev starega mestnega jedra – Kaste v Ajdovščini – 3. faza, Celovito urbanistično, arhitekturno in krajinsko urejanje javnih površin Stritarjeve, Vilharjeve in Šibeniške ulice, na zemljišču s parcelno št. 257/4, del 503/1, 2, 6, del 505, 506/2, 510/2, 3, 511, 534, del 555, 577/1, 578, del 593/5, del 594/3, 604/1, del 1721/6, del 1725 vse k.o. Ajdovščina (2392), po prejeti dokumentaciji: PZI (projektna dokumentacija za izvedbo gradnje) št. 6/2017, junij 2025 (korigirana september 2025), projektant: Ravnika Potokar arhitekturni biro d.o.o., Gregorčičeva 9, 1000 Ljubljana, odgovorna oseba: Ravnika Potokar u. d. i. a., ki predstavlja poseg v arheološki spomenik **Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra (EID 1-00003)** in v naselbinski spomenik **Ajdovščina - Mestno jedro (EID 1-01562)**, izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

1. Investitorica mora za potrebe celovite prenove odprtih javnih površin na Stritarjevi, Vilharjevi in Šibeniški ulici z navezavami na okoliške javne površine (ureditev novega tlakovanja z javno razsvetljavo ter odvodnjavanjem zunanjih meteornih vod z javnih površin, ureditev zelenih površin in urbane opreme) zagotoviti predhodne arheološke raziskave (ocena po zgoraj navedenem projektu: 5.795 m²):

a. Osrednji del severnega dela Castre (Šibeniška, Stritarjeva in Vilharjeva ulica):

/območje znotraj obzidja rimske utrdbe/

- arheološka izkopavanja do geološke osnove oziroma do arheološko sterilnih plasti, to je do globine, kjer ni več zaslediti antropogenih dejavnosti (ocena obsega: 2689 m², do 2 m v globino); za območje Vilharjeve in Stritarjeve ulice ter severne polovice Šibeniške ulice predlagamo za arheološka izkopavanja II. cenovni razred /najdišča z velikim deležem struktur;/ za spodnji del Šibeniške ulice, nekje od TJ15 do TJ20 (priloga 1) pa III. cenovni razred /intaktne plasti z arheološkimi najdbami in redkimi strukturami/;
- asfalt, cestni tampon in novodobna tlakovanja se ob prisotnosti arheološke ekipe odstrani strojno z lažjim gradbenim strojem (z ravno žlico); sledi ročni stratigrafski izkop do geološke osnove oziroma do grajenih struktur, ki se jih ohranja na mestu odkritja – » in situ«;
- na območjih, kjer arheoloških ostankov ni ohranjenih, se arheološka izkopavanja izvajajo do sterilne geološke osnove oziroma do globine, kjer ni več zaslediti antropogenih dejavnosti;
- po potrebi mora izvajalec arheoloških raziskav v dogovoru z odgovornim konservatorjem zagotoviti na terenu geološko spremljavo del;

- način varovanja gradbenih izkopov v območju arheoloških izkopavanj mora biti prilagojen metodologiji arheoloških raziskav, primerni načini so tisti, ki zagotavljajo ustrezne pogoje varstva pri delu in omogočajo izvajanje nujnih arheoloških metodoloških postopkov dokumentiranja raziskav (npr. razpiranje profilov).
- b. Zeleni pas ob Z stranici obzidja Castre:** /območje rimskega grobišča/
 - arheološka izkopavanja do geološke osnove na območju novih zasaditev dreves in ob morebitnih posegih ob zahodnem obzidju (obseg bo odvisen od dejanskih posegov v zemljinu; predlagamo III. cenovni razred /intaktne plasti z arheološkimi najdbami in redkimi strukturami/;
 - arheološke raziskave ob gradnji, ki ob odkritju arheoloških ostalin preidejo v arheološka izkopavanja (ocena posega: 760 m²) ob vseh izkopih v zemljinu za potrebe prenove in ureditve obstoječih rastišč dreves, ureditve poti, ob izkopih za temelje novega zidu ob osnovni šoli ter ob izkopih za postavitve nove ograje za ograditev šolskega igrišča;
 - v primeru odkritja skeletnih grobov mora izvajalec arheoloških raziskav v arheološki ekipi na terenu zagotoviti prisotnost antropologa.
- c. Območje pred SZ vhodom v obzidje (zahodni del Šibeniške ulice):**
 - arheološke raziskave ob gradnji, ki ob odkritju arheoloških ostalin preidejo v arheološka izkopavanja (ocena posega: 448 m²) ob vseh izkopih v zemljinu.
- d. Območje pred S vhodom v obzidje (severni del Vilharjeve ulice do Lokavščka):**
 - arheološke raziskave ob gradnji, ki ob odkritju arheoloških ostalin preidejo v arheološka izkopavanja (ocena posega: 503 m²) ob vseh izkopih v zemljinu.
- e. Območje zelene ureditve ob Lokavščku:**
 - arheološke raziskave ob gradnji, ki ob odkritju arheoloških ostalin preidejo v arheološka izkopavanja (ocena posega: 585 m²) ob vseh izkopih v zemljinu.
- f.** Na osnovi rezultatov arheoloških raziskav in preliminarne poročila, ki ga pripravi izvajalec arheoloških raziskav, bo ZVKDS OE Nova Gorica podal usmeritve za prezentacijo arheoloških ostalin. Predlog prezentacije mora upoštevati ugotovitve raziskav, stanje ohranjenosti ostalin in tehnične možnosti izvedbe, upoštevati konservatorske smernice ZVKDS OE Nova Gorica in slediti konceptu predstavitve ostalin v okviru že izvedene 1. faze urejanja starega jedra Castre (Prešernova ulic in Lavričev trg z navezavami).
- g.** Raziskave morajo biti izvedene v skladu s Pravilnikom o arheoloških raziskavah (Ur. l. RS št. 3/2013, 56/2022). Med raziskavami se lahko metodologija raziskave ob ugotovitvah novih okoliščin in v skladu z dogovorom z odgovornim konservatorjem ZVKDS OE Nova Gorica tudi spremeni. V primeru odkritja intaktnih arheoloških plasti ali struktur med izvajanjem arheološke raziskave, bo ZVKDS OE Nova Gorica posredoval nadaljnje ukrepe varstva kulturne dediščine.
- h.** Investitorka ali pooblaščen izvajalec arheoloških raziskav mora pred začetkom gradbenih del in raziskav pridobiti na Ministrstvu za kulturo **Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline**. Arheološke raziskave lahko izvaja le strokovno usposobljen izvajalec, raziskavo pa nadzoruje pristojen zavod. Izvajalec arheoloških raziskav izkaže svojo strokovnost s tremi referencami s primerljivih arheoloških najdišč (vezana na urbano arheologijo, primerljivih po vsebini in obsegu arheoloških raziskav). Izvajalec predhodnih

arheoloških raziskav je dolžan o poteku arheoloških raziskav redno obveščati odgovornega konservatorja ZVKDS OE Nova Gorica in nadzornika arheoloških raziskav po odločbi Ministrstva za kulturo RS.

- i. Stroške predhodnih arheoloških raziskav, ki vključujejo terenske postopke, poterske postopke za pripravo končnega strokovnega poročila in predajo arhiva arheološkega najdišča pristojnemu muzeju je dolžan v skladu z določilom 34. člena ZVKD-1 kriti investitor posega. Glede na ugotovitve že izvedenih arheoloških raziskav na območju 1. faze urejanja Castre ter glede na rezultate predhodnega testnega preverjanja obravnavanega območja mora obseg poizkopavalne obdelave na območju arheoloških izkopavanj obsegati najmanj 30% vrednosti terenskega dela.
 - j. Vse novoodkrite grajene strukture (dele zidu, objekta, kloake itd.) se ohranja »in situ«, zato se jim je potrebno s predvideno novogradnjo in z infrastrukturnimi vodi prilagajati, v intaktne grajene strukture ni dovoljeno posegati in jih ni dovoljeno odstranjevati. Arheološke ostaline se po izvedenih raziskavah fizično zaščitijo z geotekstilom (gostote najmanj 400 g/m²) ter zasuje s kamnitim drobirjem. V kolikor se ostalinam ni mogoče izogniti, je potrebno v soglasju z ZVKDS OE Nova Gorica poiskati rešitve, ki ne bodo posegale v ostaline (potek infrastrukture speljati pod strukturami, minimalizirati poseg itd.)
 - k. Arheološke raziskave se lahko izvajajo v ustreznih vremenskih razmerah, v dnevih brez padavin in močne burje; dnevne temperature pa morajo biti ob pričetku delovnega dne nad lediščem.
 - l. Dinamika, metodologija in obseg predhodnih arheoloških raziskav se usklajujejo z načinom in obsegom izvedbe načrtovanih gradbenih del. Organizacija gradbišča, varnostni načrt in varovanje izkopov, urejanje deponij in prevoz zemljine na deponijo ter zasutja izkopnih polj ipd. niso predmet kulturnovarstvenih pogojev in izvedbe predhodnih arheoloških raziskav. V terminskem planu načrtovanih gradbenih del morajo biti opredeljene tudi arheološke raziskave.
2. Na območju zelenega pasu, ob zahodni stranici obzidja Castre je sprejemljiva le zasaditev novih dreves z visoko krošnjo, ki ne bodo zastirale vedute na prezentirano obzidje Castre. Prav tako je za potrebe zamejitve šolskega igrišča možna postavitev le žičnate ograje.
 3. Elektro omarice niso sprejemljive na vidno izpostavljenih mestih uličnih fasad in javnih prostorov.
 4. Ohranjati je potrebno vse obstoječe vogalne odmične kamne in jih vključiti v projekt s čim manjšimi posegi vanje.
 5. Lice novega zidu ob Waldorfski šoli mora biti kamnito, oblikovno mora biti izvedeno po vzoru originalnega kamnitega zidu na zahodni strani šole. Pred izvedbo se pripravi vzorec pozidave, ki ga potrdi pristojna ZVKDS.
 6. Način izvedbe sanacije ometov objektov na mestih, kjer bo prišlo do posegov, je potrebno predhodno uskladiti s pristojno ZVKDS. Slediti je potrebno značilnostim lokalne arhitekturne tipologije (npr. izvedba cokla iz keramike/kamnite obloge ni primerna).
 7. V primerih, ko so opleski objektov neprimerni (npr. objekt na naslovu Šibeniška ulica 19) naj se na novo sočasno izvede tudi barvanje celotne fasade na osnovi predhodno pripravljene barvne študije pristojne ZVKDS.
 8. Sočasno naj se tudi preveri možnost premika zunanjih enot klimatskih naprav na vizualno manj izpostavljena mesta oziroma se predvidi prekritje le-teh s perforirano masko, ki je obarvana v istem tonu kot fasada. Odtoki zunanjih enot morajo biti izpeljani podometno.
 9. Dela v bližini kamnitih idr. elementov (kolon, portalov, vodnjaka ...) se morajo izvajati maksimalno previdno in pazljivo. Elemente je potrebno pred začetkom del zaščititi in po potrebi na koncu, v primeru, da pride do poškodb, restavratorsko obnoviti. Dela lahko izvaja samo strokovno usposobljen restavrator z izkušnjami pri obnovi sorodnih spomeniško varovanih objektov/območij.

10. Detajl izvedbe tlaka v območjih portalov/kolon se naknadno definira in uskladi s pristojno ZVKDS (npr. izvedba kamnitega praga).
11. Nov ekološki otok se lahko izvede zgolj na območju betonskega zidu na severozahodnem delu območja. Način zakritja le-tega naj bo naknadno usklajen s pristojno ZVKDS.
12. Potrebne ukrepe za prilagoditev uporabe javnih površin gibalno oviranih oseb ter slepih in slabovidnih je potrebno minimalizirati v skladu z varnostnimi zahtevami, ki so še sprejemljive. Skladno s 25. čl. Gradbenega zakona, 6. odstavek, lahko na objektih varovanih po predpisih s področja kulturne dediščine, projektirane ali izvedene rešitve odstopajo ali ne dosegajo predpisanih bistvenih in drugih zahtev.
13. Pred izvedbo posameznih del je potrebno pripraviti vzorce, delavniške izrise (ograj, informacijskih tabel...), ki jih bo preveril in potrdil ZVKDS OE Nova Gorica.
14. Na območju urejanja se vzpostavi enotni sodobni interaktivni sistem prezentacije arheoloških ostalin, ki mora biti predhodno usklajen z ZVKDS OE Nova Gorica.
15. Oblikovanje in vsebina informativnih tabel, napisov ali morebitne dodatne urbane opreme mora biti enotno za ožje območje Castre oziroma širše za območje naselbinskega spomenika Mestnega jedra. Vse rešitve morajo biti pred izvedbo usklajene in potrjene s strani ZVKDS OE Nova Gorica.

II. ZVKDS OE Nova Gorica bo v skladu z določili 21. točke 84. člena ZVKD-1 izvajal strokovni nadzor nad posegom v kulturna spomenika, zato je potrebno **začetek del vsaj 7 dni pred pričetkom pisno sporočiti** na pristojno OE Nova Gorica (tajnistvo.ng@zvkds.si).

III. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

IV. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, OE Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica, je dne 01.09.2025 prejel zahtevo investitorice za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za ureditev starega mestnega jedra – Kastre v Ajdovščini – 3. faza / Celovito urbanistično, arhitekturno in krajinsko urejanje javnih površin Stritarjeve, Vilharjeve in Šibeniške ulice, na zemljišču s parcelno št. 257/4, del 503/1, 2, 6, del 505, 506/2, 510/2, 3, 511, 534, del 555, 577/1, 578, del 593/5, del 594/3, 604/1, del 1721/6, del 1725 vse k .o. Ajdovščina (2392) ter dne 23.09.2025 dopolnitev s korigiranim PZI-jem, dne 24.09.2025 in 25.09.2025 dopolnitev s pooblastilom investitorke in obrazcem za izdajo kulturnovarstvenih pogojev, ki predstavlja poseg v arheološki spomenik Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra (EID 1-00003) in v naselbinski spomenik Ajdovščina - Mestno jedro (EID 1-01562). Investitorica je zahtevi priložila dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka. Pri preizkusu vložene zahteve je bilo ugotovljeno, da je ta popolna.

Obravnavani poseg je načrtovan po končani izvedbi rekonstrukcije in prenove komunalne infrastrukture, za katero je bil izdelan ločen projekt in pridobljeno gradbeno dovoljenje.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta, v registrirano nepremično dediščino pa v skladu z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za spomenika Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra (EID 1-00003) in Ajdovščina - Mestno jedro (EID 1-01562) varstveni režim, določen v Odloku o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju občine Ajdovščina, Uradno glasilo (Gorica), št. 4/87-157, 9/98.

14. člen omenjenega odloka določa za nepremične kulturne spomenike varstveni režim druge stopnje: varovanje spomenika v avtentični pričevalnosti, dejavnost v okviru spomenika mora biti s spomeniškim značajem le-tega, za vsak poseg je potrebno soglasje pristojnega Zavoda.

15. člen omenjenega odloka določa za arheološke spomenike varstveni režim druge stopnje: varovanje vseh pomembnejših spomeniških sestavin; predhodna sistematična raziskava arheološkega spomenika in po potrebi ohranitev posameznih nepremičnih sestavin; za vsak poseg je potrebno soglasje pristojnega Zavoda.

V strokovnih osnovah za razglasitev je določen za arheološke ostaline 1. varstveni režim, ki določa varovanje celotnega obzidja s stolpi z ohranjanjem vedute na obzidje in zahteva ohranjanje oziroma optimalno izboljševanje sedanjega stanja. Drugi režim velja za celotno varovano območje starega mestnega jedra in zahteva predhodne raziskave in zavarovalne posege za vse spreminjevalne posege v zemljišče. Varstveni režim za urbano jedro pa zahteva varovanje tlorisne mreže, zazidalne črte, historičnih oblik stavbe in ožjega vizualnega prostora. Novogradnje so možne le po predhodni kompleksni študiji za celotno območje z namenom, da bo dosežena strnjnost zazidave in korektura dosedanjih neprimernih posegov.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje (točke od 1 do 15): Investitorica mora pred izdelavo projektne dokumentacije izvesti arheološka izkopavanja in na območju znotraj obzidja rimske Castre in izven obzidja, na območju zahodnega grobišča, ob gradbenih delih zagotoviti arheološke raziskave ob gradnji, pred pričetkom del pa na Ministrstvu za kulturo pridobiti Kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke dediščine. Prav tako mora v primeru odkritja arheoloških ostalin poskrbeti, da se ostaline ohranijo in zavarujejo na mestu odkritja po navodilih ZVKDS OE Nova Gorica.

Peti in šesti odstavek 29. člena ZVKD-1 določata, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji kot pogoj za pridobitev kulturnovarstvenega soglasja določi obveznost oprave predhodnih raziskav, če se upravičeno domneva, da je v nepremičnini, ki je predmet posegov, neodkrita dediščina, in grozi nevarnost za njeno poškodovanje ali uničenje. ZVKDS je določil obveznost oprave predhodnih raziskav zato, ker se načrtovani poseg izvaja v območju spomenika Ajdovščina - Arheološko najdišče Castra (EID 1-00003) in Ajdovščina - Mestno jedro (EID 1-01562), in pomeni veliko verjetnost za poškodovanje in tudi odstranitev arheoloških plasti in struktur ter arheoloških kontekstov. Iz dosedanjih arheoloških raziskav vemo, da so znotraj Castre kulturne plasti in strukture iz obdobja rimske utrdbe dobro ohranjene, in da se je srednjeveška in novoveška gradnja naslonila na starejše temelje ter se v večjem delu prilagodila rimskemu obzidju. Prav tako je poznana lokacija utrdbe pripadajoče nekropole med glavno vpadnico v utrdbo in zahodnim obzidjem Castre. Na območju načrtovanega urejanja javnih površin so bile znotraj rimske Castre v letu 2016 in 2017 v okviru celovite prenove starega mestnega jedra, ki poteka vzporedno s projektom izgradnje infrastrukture v starem mestnem delu Ajdovščine že izvedene predhodne raziskave za določitev vsebine in sestave najdišča, to je geofizikalni pregled (*GEARH d.o.o., Poročilo o geofizikalni raziskavi, Ajdovščina, Ajdovščina-Mestno jedro (EŠD 1562), Ajdovščina-Arheološko najdišče Castra (EŠD 3), Maribor, junij 2016*, koda raziskave: **16-0173**) in arheološki testni izkopi, koda raziskave: **17-0100**; 47 testnih jarkov, velikosti 1x2m in 1x4m (*Avghusta, d.o.o., Preliminarno poročilo o opravljenih predhodnih arheoloških raziskavah na območju Ajdovščine*

(EŠD 3: arheološko najdišče Castra), februar 2017). Ugotovitve teh raziskav služijo za določitev obsega in metode zahtevanih arheoloških raziskav (točke 1a-e). Arheološka testna preverjanja so pokazala, da je znotraj Castre, na območju urejanja 3. faze mogoče pričakovati dobro ohranjene arheološke ostaline. Ostaline rimskega tabora ter rimske najdbe se pojavljajo na različnih nivojih in sicer so nekateri vrhnji deli zidov že tik pod asfaltom, medtem ko je najdbe mogoče slediti tudi do 160 cm globoko. Nivoji do koder segajo antropogeni sledovi so zelo raznoliki, prav tako se na območju Castre spreminja višina geološke osnove. V večini testnih jarkov, v katerih so bili odkriti zidovi in maltni tlaki tekom raziskav, geološka osnova med raziskavami ni bila. Kot izhaja iz opravljenih predhodnih raziskav, so na območju 3. faze urejanja starega mestnega jedra ugotovljene ostaline rimskih zidov v TJ 8, TJ10, TJ11, TJ14, TJ16; hodne površine tabora v izkopih TJ 15, TJ17, TJ24, rimski kanal v TJ 13, ostanki cestišč pa v TJ 12, TJ 18, nasutja z antičnimi najdbami pa skoraj v večini izkopnih polj (glej prilogo 1 in poročilo Avgusta, d.o.o., Preliminarno poročilo o opravljenih predhodnih arheoloških raziskavah na območju Ajdovščine (EŠD 3: arheološko najdišče Castra), februar 2017). Izjema je le območje ob Lokavščku, kjer pa so bile v testnih jarkih odkrite novoveške najdbe.

Na območju Castre so za potrebe prenove starega mestnega jedra in izgradnje infrastrukture na Prešernovi ulici, na Lavričevem trgu, delu Gregorčičeve ulice, na Križajevem dvorišču in na trgu pred Rustjevo hišo so v letu 2017, 2018 in 2019 potekale arheološke raziskave, ugotovitve le-teh pa so prezentirane oziroma predstavljene v tlaku ali »in situ« v odprtih poljih. Gre za raziskave s kodo: **17-0465, 18-0330, 18-0335**, ki jih je izvajala Magelan skupina d.o.o. ter s kodo **18-0457** izvajalca Avgusta d.o.o.). Raziskave so doprinesle povsem nova spoznanja o rimski Castri ter pomembno osvetlila stanje ohranjenosti arheoloških ostalin na območju urbanega starega jedra Ajdovščine. Izkušnje pridobljene tekom teh raziskav opozarjajo na nujnost izvedbe izkopavanja pred pričetkom gradbenih del, in neobhodne prilagoditve izvedbe projekta ugotovitvam raziskav in stanju ostalin ter na obvezna sprotne usklajevanja z ZVKDS OE Nova Gorica ob izvedbi gradbenih del.

Elektro omarice niso sprejemljive na vidno izpostavljenih mestih uličnih fasad in javnih prostorov, ravno tako kot zunanje enote klimatskih naprav in moteči, netradicionalni barvni opleski in detajli nekaterih stavb. V območju urejanja se ohranja podoba objektov izvirne tradicionalne arhitekture, saj je večina objektov starejših, kamnite gradnje z značilno tipološko oblikovanimi fasadami. Elektro omarice so novejši tehnični element, ki bi vidno izpostavljen v prostoru pomenil degradacijo. Degradacijo predstavljajo tudi obstoječe zunanje enote klimatskih naprav, neprimerne barve in detajli na fasadah. Pri obnovi je zato potrebno v čim večji možni meri izboljšati oziroma omiliti negativni vpliv, ki ga imajo v obravnavanem varovanem prostoru. Ohranjati je potrebno vse obstoječe vogalne odmične kamne, kamnite portale, kolone itd. ter jih vključiti v projekt s čim manjšimi posegi vanje. Odmični vogalni kamni so detajl, ki je skrbel, da vozila (predvsem vozovi) niso poškodovali fasad objektov. Prepoznavno kvaliteto prostora ravno tako dajejo kamniti portali in kolone. Ker so izpoveden element v prostoru, ki s svojo pojavnostjo doprinesli v mozaik gradnikov prostora, jih je potrebno ohranjati in vključiti v končni projekt.

Nov zid na vzhodni strani Waldorfske šole je potrebno oblikovno izvesti na isti način kot originalen zid na zahodni strani, saj je arhitekt Ivan Štrukelj pri zasnovi šole in njene neposredne okolice namenil veliko pozornosti tudi tem elementom ter jih povezal v homogeno celoto. Novi elementi morajo zato slediti kvalitetni, izvorni arhitekturni zasnovi originalnih zidov.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določeno v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Če se na območju ali predmetu posega najde arheološka ostalina, morata investitorka in odgovorni vodja del poskrbeti, da ta ostane nepoškodovana ter na mestu in v položaju, kot je bila odkrita, o najdbi pa morajo najpozneje naslednji delovni dan obvestiti ZVKDS OE Nova Gorica (prvi odstavek 26. člena ZVKD-1).

Investitorica mora na izvedeno projektno dokumentacijo, ki upošteva pogoje te odločbe, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Zahtevi za izdajo soglasja mora priložiti opis in grafični prikaz posega, iz katerega so razvidni obstoječe stanje ter lokacijske, funkcionalne, oblikovne in tehnične značilnosti nameravanega posega.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do pravnomočne odločitve o kulturnovarstvenem soglasju.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS na podlagi navedenih določil odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO; v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno pošto pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodili:
Patricija Bratina, univ. dipl. arheol.

Odločila /po pooblastilu/:
Ernesta Drole, prof. zg. in soc.

Dr. Alenka Di Battista, prof. um. zgod. in dipl. zg.
Žiga Žgur, m. i. a.

Priloga.

1. Načrt testnih sondiranj v letu 2016-2017.

Vročiti:

- Investitorici po pooblaščenju: Ravnikar Potokar arhitekturni biro d.o.o., Gregorčičeva 9, 1000 Ljubljana – osebno

Priloga 1: Načrt testnih jarkov iz predhodnih raziskav (vir: *Augusta, d.o.o., Preliminarno poročilo o opravljenih predhodnih arheoloških raziskavah na območju Ajdovščine (EŠD 3: arheološko najdišče Castra), februar 2017*)

